

TEMA: Argumentation og den offentlige debat om danskhed

Mange tidligere flygtninge og andre i Danmark med dobbelt kulturel identitet oplever jævnligt ikke at kunne genkende sig selv i mediediskursen. Dette forløb tager udgangspunkt i et eksempel på en mundtlig debat om 'dansk' kultur og identitet. På dagsordenen er spørgsmålet: Burde Isam B.'s sang "Ramadan i København" være med i Højskolesangbogen – eller burde den være forbeholdt kristendommen?

Forløbet er egnet til at repetere argumentationsteori, og fokus er på det levende sprog, som det optræder i den offentlige debat.

Debat: Er Højskolesangbogen for alle?

Tid: 3 moduler à 90 min.

Materiale:

Primærtekst: Radioudsendelse som podcast og udskrift (<https://www.dr.dk/radio/p1/p1-debat/p1-debat-2020-12-24>)

Grundbøger: Anna Maria Lassen: *Sprog i brug. Sproghandlinger og kommunikation. System* kapitel 5.1 om argumentation (<https://sprogibrug.systeme.dk/?id=251> Kræver login). Afsnit om Toulmins model og udvidede model (frem til afsnittet "Retorikkens argumentationsmodel") eller tilsvarende

Håndbog i dansk kapitel 4.10 (<https://hbdansk.systeme.dk/?id=205> Kræver login). Afsnittene "Argumenttyper", "Fejltyper og argumentationskneb" og "Ordvalgsargumenter" eller tilsvarende

Opgaveark: "Toulmins udvidede model med eksempler", "Øvelse med de otte argumenttyper", "Øvelse med fejltyper og argumentationskneb".

Målgruppe: STX, HHX, HF, HTX osv.

Fag: DANSK – sprog – medier – argumentation – mundtlighed

Understøtter flg. Faglige mål (fra STX og HF læreplaner)

- dokumentere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund
- analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster i alle medier
- demonstrere kendskab og forholde sig reflekteret til mediebildet i dag
- demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder
- undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes (HF)

Formål:

- Eleven har viden om debatkultur, argumentationsteori og -praksis, mundtlig argumentation.
- Eleven forholder sig analytisk og reflekterende til den offentlige debat om dansk kultur i relation til danske muslimer.
- Eleven kan karakterisere og analysere et mundtligt argument ud fra Toulmins udvidede argumentationsmodel og argumenttyper og -kneb.
- Eleven kan reflektere kritisk over en argumentation.

PERSPEKTIVERENDE MATERIALE: Fire tidligere flygtninge om mediediskursen og danskhed:

- Rahima, Herning: <https://www.100pctfremmed.dk/news-1/rahima-abdullah>
- Rabih, Aarhus: <https://www.100pctfremmed.dk/news-1/rabih-azad-ahmad->
- Maja, Aabenraa: <https://www.100pctfremmed.dk/til-undervisere-1/maja-mijatovic->
- Bilal, København: <https://www.100pctfremmed.dk/til-undervisere-1/bilal-elfout>

1. modul: Toulmins udvidede model

OPGAVEBESKRIVELSE

- Lektie:
- a. *Sprog i brug* afsnit 5.1 om argumentation (<https://sprogbrug.systeme.dk/?id=251> Kræver login): Toulmins model og udvidede model (frem til afsnittet "Retorikkens argumentationsmodel") eller tilsvarende om Toulmins udvidede model.
 - b. Gennemlytning af radioudsendelsen (44 min.) (<https://www.dr.dk/radio/p1/p1-debat/p1-debat-2020-12-24>)

1. Fortæl eleverne, at I som opfølgning på besøget fra 100 % FREMMED skal arbejde videre med debat om definitioner af dansk kultur og identitet. Giv en kort introduktion *Højskolesangbogen* (find evt. inspiration her <https://www.hojskolesangbogen.dk/om-sangbogen/>) og til radioprogrammet *P1 Debat* (<https://www.dr.dk/radio/p1/p1-debat>)
2. Læreroplæg/gennemgang af lektien vha. opgavearket "Toulmins udvidede model", dels første side med forklaringer, dels anden side der allerede er udfyldt med eksempler fra udsendelsen. Fokus er på, hvordan argumentation kan forme sig i autentisk, mundtlig debat: Hvordan man finder frem til påstand, belæg, hjemmel, rygdækning, gendrivelse og styrkemarkør i levende sprog.

NB: Gør det klart, at i radioudsendelsen fra P1 Debat vil en påstand for det meste være formuleret som svar på værtens spørgsmål. Det får påstanden til at fremtræde som: "Mener du sangen "Ramadan i København" hører til i Højskolesangbogen?": "Ja [jeg mener, at "Ramadan i København" hører til i Højskolesangbogen], fordi [belæg] ..."
3. Gruppearbejde: De otte sekvenser, udsendelsen er inddelt i på arbejdsarket, fordeles på grupper à 3-4 elever (alternativt par, sekvenserne genbruges til flere par). Eleverne kan lytte og læse samtidig, og de gøres opmærksomme på også at lytte/læse lidt 'rundtom' deres egen sekvens for at få lidt kontekst. Grupperne skal hver finde 1-2 påstande alt efter, hvad sekvensen indeholder, og så vidt muligt udfylde Toulmins udvidede model med eksemplet. Fordi vi har at gøre med autentisk sprog, vil ikke alle grupper kunne udfylde modellen helt, ligesom argumenterne kan optræde i kæder mv. Grupperne opfordres til at reflektere over modellens eventuelle begrænsninger i forhold til levende sprog.

4. Grupperne fremlægger de påstande og belæg, de har fundet i teksten, for hinanden to og to og evaluerer.

5. Fælles opsamling med bidrag fra hver gruppe
 - A. Tavlen deles op i to, og argumenter hhv. for og imod noteres, så eleverne får overblik.
 - B. Gennemgå, hvilke eksempler grupperne har fundet på hhv. påstand, belæg, hjemmel, rygdækning, gendrivelse og styrkemarkør. Hvilke er sværest at finde? Hvad er et godt argument?
 - C. Hvorfor er det vigtigt at kunne analysere en argumentation og argumentere godt for sin mening?

2. modul: Argumenttyper

Lektie: *Håndbog i dansk*, afsnit 4.10, afsnit om "Argumenttyper" (<https://hbdansk.systime.dk/?id=205> Kræver login) samt evt. genlytning af udsendelsen.

1. Læreroplæg/gennemgang af lektien om de otte argumenttyper.
2. Gruppearbejde: Løsning af opgavearket om argumenttyper (argumenttyperne forbindes med eksempler fra udsendelsen).
3. Fælles gennemgang af øvelsen.
4. Gruppearbejde: Grupperne får en sekvens fra udsendelsen og skal notere de argumenttyper, de kan finde i den. Hvis der er tid tilovers, kan de gå på jagt i flere sekvenser.
5. Fælles opsamling: Gennemgang af, hvilke eksempler på argumenttyper grupperne har fundet. Er der nogle argumenttyper, der lader til at optræde hyppigere end andre i debatten. Hvis der er, hvad kan grunden så være? Er der nogle argumenttyper, eleverne synes fungerer bedre (mere overbevisende eller saglige) end andre?

3. modul: Fejltyper, argumentationskneb og ordvalgsargumenter

Lektie: *Håndbog i dansk*, afsnit 4.10, afsnit om "Fejltyper og argumentationskneb" og "Ordvalgsargumenter" (<https://hbdansk.systeme.dk/?id=205> Kræver login). samt evt. genlytning af udsendelsen.

1. Læreroplæg/gennemgang af lektien om "Fejltyper og argumentationskneb" og "Ordvalgsargumenter".
2. Gruppearbejde: Løsning af opgaveark om "Fejltyper og argumentationskneb og ordvalgsargumenter" med opmærksomhed på, at argumenter kan rumme elementer fra flere typer samtidig, fx både være et glidebaneargument og et ordvalgsargument.
3. Fælles gennemgang af øvelsen.
4. Gruppearbejde: Grupperne får hver to sekvenser fra udsendelsen og noterer, hvilke eksempler på fejl, kneb og ordvalgsargumenter de kan finde i dem. Har en gruppe tid tilovers, kan eleverne inddrage flere sekvenser i jagten.
5. Fælles opsamling med gennemgang af gruppernes udbytte. Lader nogle argumentationskneb til at være mere typiske for debatten end andre? Er der nogle fejl og kneb, eleverne synes er alvorligere eller mere 'tarvelige' end andre?
6. Afsluttende opsamling på besøget fra 100 % FREMMED og forløbet om argumentation. I har nu undersøgt argumentationen i en debat om kultur og identitet i Danmark i dag. Hvilke tanker gør I jer om argumentationen – hvilke debattører virkede mest overbevisende og hvorfor. På hvilke måder oplevede I, at personer med dobbelt kulturel identitet blev repræsenteret?